

Tárgy: Büntetőeljárást követő fegyelmi eljárásról

MAGYAR ÜGYVÉDI KAMARA ORSZÁGOS FEGYELMI BIZOTTSÁGA MÁSODFOKÚ FEGYELMI TANÁCSA

FF/020/2021.

A Magyar Ügyvédi Kamara Országos Fegyelmi Bizottsága Másodfokú Fegyelmi Tanácsa dr. (...) ügyvéd fegyelmi ügyében a Szegedi Regionális Fegyelmi Bizottság Bács-Kiskun Megyei Fegyelmi Tanácsának 2020. december 15. napján F/2/2015/10. sz. alatt hozott határozata ellen a vezető fegyelmi biztos részéről bejelentett fellebbezés folytán 2021. július 1. napján tartott tárgyaláson meghozta a következő

h a t á r o z a t o t

A Magyar Ügyvédi Kamara Országos Fegyelmi Bizottsága Másodfokú Fegyelmi Tanácsa a Szegedi Regionális Fegyelmi Bizottság Bács-Kiskun Megyei Fegyelmi Tanácsának 2020. december 15. napján kelt F.2/2015/10. sz. alatt hozott határozatát helybenhagyja.

Kötelezi a Másodfokú Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvédet, hogy a másodfokú fegyelmi határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül fizessen meg a Bács-Kiskun Megyei Ügyvédi Kamara pénztárába, átutalással 50.000,- Ft, azaz Ötvenezer forint másodfokú eljárási átalányköltséget.

A Bács-Kiskun Megyei Ügyvédi Kamara a fellebbezési eljárással kapcsolatban felmerült költségeket a jogerős és végrehajtható fegyelmi határozatban a költségek megfizetésére előírt határidő leteltét követő 15 napon belül átutalja a Magyar Ügyvédi Kamara részére.

Jelen határozat annak kihirdetése napján jogerős.

A másodfokú határozatot az eljárás alá vont volt ügyvéd és az országos fegyelmi főbiztos közigazgatási perben támadhatja meg. A keresetlevelet a másodfokú határozat kézbesítésétől számított 30 napon belül a közigazgatási perekre irányadó szabályok szerint kell az országos fegyelmi bizottság ellen előterjeszteni. A perre a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

Indokolás

I.

A fegyelmi eljárás alapja és eljárási keretei

1. A Szegedi regionális Fegyelmi Bizottság Bács-Kiskun Megyei fegyelmi Tanácsa az F. 2/2015/10. számú, 2020. december 15-én kelt határozatában megállapította, hogy eljárás alá vont 2 rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el és ezért 3 évi kizárás fegyelmi büntetéssel sújtotta, amelynek végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette.

2. Az első fokú fegyelmi tanács a FESZ 18. § (1) bekezdés *c*) pontja alapján, szabályszerűen lefolytatott előzményi eljárást követően lefolytatott fegyelmi eljárásban részletes bizonyítást vett fel. Határozatában teljes körűen számot adott a fegyelmi eljárás előzményeiről, részletezve a megelőző büntetőeljárás releváns adatait is. Megállapításai és következtetései a másodfokú eljárásban is irányadóak voltak, azokat a sem az eljárás alá vont ügyvéd, sem a fegyelmi biztos nem vitatta.

II. Az első fokú fegyelmi tanács által megállapított tényállás és minősítés

3. Az első fokú fegyelmi tanács tényállásában megállapította, hogy az eljárás alá vont ügyvédet a Szolnoki Járásbíróság – megismételt eljárásban hozott – a 28. B. .../2017/2017/39. számú, 2019. november 06-án kelt ítéletében 2 rb. a Btk. 299. § (1) bekezdés I. fordulatóba ütköző, befolyással üzérkedés büntetében mondta ki bűnösnek. Ezért 1 évi – végrehajtásában három évi próbaidőre felfüggesztett, végrehajtás elrendelése esetén börtönben végrehajtandó – szabadságvesztésre és egy évi ügyvédi foglalkozástól eltiltásra ítélte. Az ítéletet a Szolnoki Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2020. november 6-án jogerős végzésében helybenhagyta.

4. A bíróság által megállapított tényállás lényege szerint, az eljárás alá vont ügyvéd kirendelt védőként eljárva, két büntető eljárásban, egymástól függetlenül, a gyanúsítottaktól, illetve hozzátartozóiktól arra hivatkozással kért pénzbeli juttatást, hogy annak fejében – az ügymenetet a törvényi szabályoktól eltérítve – a büntetőeljárás során kedvező irányba tudja befolyásolni a terheltek helyzetét és megítélését. Erre az eljárás alá vont ügyvédnek semmiféle reális lehetősége nem volt, továbbá kirendelt védőként eljárva a terheltektől semmiféle juttatásra nem is volt jogosult. Ezzel a magatartásával megszegte – a cselekmény elkövetésekor hatályos – az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 1. §-ban, 3. § (2) bekezdésében, 5. § (1) bekezdés *b*) pontjában foglaltakat és ennek folytán sérültek a 31. § (1) és (4) bekezdésében és a 37. § *a*) pontjában rögzített szabályok is. Szintügy megszegte az eljáró ügyvéd az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 8/1999. (III. 22.) MÜK Szabályzat (a továbbiakban: Etikai Szabályzat) 8/5. pontjában, valamint a 12/3 pontjában rögzített rendelkezéseket is.

5. Az első fokú fegyelmi tanács a tényállást a fentiekkel egyezően állapította meg. Jogi indokolásában – az időközben bekövetkezett jogszabályváltozásra figyelemmel – hivatkozott arra is, hogy az Ütv. rendelkezései helyébe lépő, az ügyvédi tevékenységről szóló, 2017. évi LXXVIII. törvény 1. § (1) bekezdése és 107. § *a*) pontja az Ütv.-nek, a bíróság által felhívott rendelkezéseivel azonos szabályt tartalmaz. A cselekmény jogi megítélésén tehát az Üttv. Hatályba lépése sem változtatott.

6. A fegyelmi tanács a jogi indokolásában kitért arra is, hogy az eljáró ügyvédnek a büntetőeljárás során védencét és hozzátartozóit a törvényes rendelkezésekről és lehetőségekről joga és kötelessége tájékoztatni. Kirendelt védői tevékenysége ellátását pedig nem teheti függővé további anyagi előnyöktől, illetve attól, hogy a védői jogviszony megbízás alapúvá alakuljon át. Az Etikai Szabályzat említett 8/5 pontja – a lelkiismeretes munka ellátása mellett – csak arra adott lehetőséget, hogy az ügyvéd a megbízás lehetőségéről tájékoztassa az ügyfelét,

de ez nem lehet feltétele a teljes körű munkavégzésnek. Szintúgy kiemelte, hogy az Etikai Szabályzat 12/3 pontjának hangsúlyos eleme volt, miszerint az ügyvéd az eljárás során végig úgy köteles eljárni, hogy az ügyvédségbe és az ügyvédi tevékenységbe vetett közbizalom ne sérüljön. Ezzel viszont ellentétes minden olyan ügyvédi kijelentés, amely előnyök nyújtása fejében olyan ígéreteket tartalmaz, amelyet az ügyvéd nyilvánvalóan csak a hivatalos személyek befolyásolása révén tud elérni.

7. Az eljárásjogi változásokról, az alkalmazott egyéb rendelkezésekről, valamint a kiszabott joghátrány indokairól, annak mértékére vonatkozó döntéséről az első fokú fegyelmi tanács ugyancsak részletesen számot adott.

III.

A jogorvoslatok és másodfokú fegyelmi eljárás

8. Az első fokú döntéssel szemben a területi kamara vezető fegyelmi biztosa, a 2021. február 4-én kelt indítványában súlyosításra irányuló fellebbezést terjesztett elő. Ebben a kizárás fegyelmi büntetés próbaidőre történő felfüggesztésének mellőzését indítványozta. Ennek indokát az elkövetett fegyelmi vétség súlyosságában, valamint az eljárás alá vont ügyvéd fegyelmi előéletében jelölte meg. Ez utóbbi körben a 7/2008. és 8/2008. sz. fegyelmi határozatok szerinti marasztalásra hivatkozott.

9. A Magyar Ügyvédi Kamara Országos Fegyelmi Főbiztosa, a 2021. március 16-án kelt és érkezett átiratában a fellebbezést fenntartotta. Az indokolást kiegészítette azzal, hogy a bíróság döntése folytán (az egy év ügyvédi foglalkozástól eltiltásra figyelemmel), az eljárás alá vont ügyvéd jogviszonya egyébként sem állítható helyre, így a felfüggesztés tartama alatt eleve nem is tud olyan vétséget elkövetni, amely miatt utóbb ennek végrehajtása elrendelhető lenne. A főbiztos a fellebbezést a másodfokú fegyelmi tárgyaláson is fenntartotta.

10. Az eljárás alá vont ügyvéd az írásbeli zárónyilatkozatában hivatkozott arra, hogy a cselekmény elkövetését „borzasztóan” megbánta és nagyon szégyenli mind kollégái, mind ügyfelei, mind családja előtt. Önmaga előtt súlyosbítja a vétkét, hogy gyermeke nevelését is elnehezítette, minthogy megfosztotta saját magát a szükséges anyagi források előteremtésének lehetőségétől, így gyermekével együtt a 80. évéhez közeledő édesanyja támogatására szorul. Ezen kívül hivatkozott az időmúlás tényére, arra, hogy az ügy miatt 2013-tól folyamatosan büntetőeljárás hatálya alatt állt, majd a jogerős döntés sem változtatott elhelyezkedési lehetőségein, mivel a foglalkozástól eltiltásra került, ami nyomban hatályba is lépett. Közben pedig azóta is folyik ellene a fegyelmi eljárás. Minderre tekintettel az első fokú döntés helybenhagyását kérte.

11. A másodfokú fegyelmi tanács álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvéd terhére bejelentett fellebbezés – az alábbiak szerint – nem megalapozott.

12. A másodfokú fegyelmi tanács megállapította, hogy az első fokú fegyelmi tanács hibátlan eljárásban, körültekintő bizonyítási eljárást követően példamutatóan részletes és alapos tényállást állapított meg, amely a másodfokú eljárásban is irányadó volt. Határozatának

indokolása teljes körű, jogilag is pedáns, helyes érvelést tartalmaz. Következtetései alkalmazott szankció tekintetében is okszerűek és megalapozottak.

13. A megállapított tényállást a másodfokú tanács csupán azzal egészíti ki, hogy a bíróság döntésére figyelemmel, a Bács-Kiskun Megyei Ügyvédi Kamara Elnöksége a 2020. november 26-án kelt, 6126/2020. számú határozatával az eljárás alá vont ügyvéd tevékenységét azonnali hatállyal felfüggesztette.

14. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a másodfokú tanács utal arra, hogy a bíróság által alkalmazott ügyvédi foglalkozástól eltiltás független a fegyelmi eljárásban alkalmazott következményektől, annak végrehajtása is önállóan történik és az eljárás alá vont számára minden tekintetben önálló hátrányokat jelent, amelyet a fegyelmi büntetés megtöbbszöröz. Ugyanakkor olyan speciális esetben, amikor a bíróság által alkalmazott ügyvédi foglalkozástól való eltiltás és az ügyvédi foglalkozástól való eltiltás fegyelmi büntetés „találkozik” egymással figyelemmel kell lenni a kettős inkriminációból szükségképpen adódó extra hátrányokra. Még akkor is, ha egyik esetben a bűncselekmény, a másik esetben a fegyelmi vétség alapozza meg a tartalmában azonos joghátrány szükségképpen alkalmazását, nem téveszthető szem elől, hogy végső soron egyazon alapcselekmény mindkét szankció forrása. A szankció „megisméltlésének” lehetőségét az a sajátos körülmény alapozza meg, hogy az adott magatartás a bűncselekményként minősülésén túl, kivételes mértékben sérti az ügyvédi tevékenység alapját képező közbizalmat és az ügyféli (potenciális ügyféli) érdeket.

15. A szankció alkalmazásakor azonban az arányosság követelményére is figyelemmel kell lenni. Miként megtorlás a Btk. szerint sem elismert célja a büntetésnek, úgy az Üttv és a FESZ sem tartalmaz az eljárás alá vont ügyvéddel szemben ellehetetlenítésre irányuló következmény alkalmazására irányuló követelményt. Így a két jogágból eredő külön szankció összeadódása sem hozhat létre szélsőséges eredményt.

16. A büntető ítéletben kiszabott foglalkozástól eltiltás időtartama egyébként sem esik egybe a fegyelmi jogkövetkezmény időintervallumával. Előbbinek a végrehajtása – a 13. pontban foglaltak szerint – már több, mint hét hónappal a másodfokú fegyelmi büntetés kiszabását megelőzően megkezdődött és a jogerő intézményéből adódóan a fegyelmi jogkövetkezménytől függetlenül folyik. Ekként párhuzamos „töltésről” szó sincs.

17. A fegyelmi szankció alkalmazásának értelmes fő célja, hogy az eljárás alá vont ügyvédet sújtsa olyan hátránnyal, amely alkalmas mind az ő, mind pedig más ügyvédek fegyelmi vétségtől való tartózkodására és ezen keresztül szolgálja a fegyelmi eljárás meritumát: az ügyvédségbe vetett közbizalom védelmét. A végrehajtásában felfüggesztett fegyelmi szankció alkalmazása ennek erőteljes eszköze, s ezt mindenkor éppen abban – az eljárás alanyi és tárgyi körülményei által – megalapozott reményben alkalmazza a fegyelmi testület, hogy ez az eljárás alá vont ügyvéddel szemben hatékony stratégia a további magatartása alakítására, nem pedig azért, hogy utóbb legyen mit elrendelni.

18. Ami jelen esetben a további alanyi és a tárgyi vétkeességi körülményeket illeti, a másodfokú tanács szükségesnek tart néhány további körülményt is kiemelni.

19. Az eljárás alá vont ügyvéd 2013 óta állt büntetőeljárás hatálya alatt, azon cselekmények miatt, amelyek jelen ügyben is az eljárás tárgyát képezték. Az Alkotmánybíróság a 2/2017. (II. 10.) AB határozatában megállapította, hogy a hosszú időmúlás olyan, a tisztességes eljárást sértő objektív enyhítő körülmény, amelyet már – a jellegében legsúlyosabb következményekkel járó – büntetőeljáráson belül is, már az eljárás során, a szankció alkalmazásakor orvosolni kell. Jelen esetben ez a súlyosan elhúzódoó büntetőeljárás – törvényi rendelkezések következtében, mint az eljárás folytatását gátló akadály – extrém módon hatott ki a fegyelmi eljárásra is, ami ekként 8 évig tartott. A szankció mértékének és jellegének megválasztásakor tehát minden egyéb körülményt megelőzően ezt figyelembe kell venni.

20. Emellett jelentéktelenné válik, hogy az eljárás alá vont ügyvédnek van fegyelmi előélete, tekintve, hogy az pedig jóval 10 éven túli (2008, már a szankció éve is). Az ilyen jellegű előéletet a büntető eljárás már kriminológiai értelemben sem tekinti visszaesésnek, így még inkább ekként kell kezelni a fegyelmi eljárás során.

21. Mindezen túl az eljárás alá vont ügyvéd javára szóló enyhítő körülmény, hogy a fegyelmi vétség elkövetését megbánta, s a cselekmény gyermeke megélhetésére is kiható további hátrányokat okozott és okoz számára.

22. Mindezekkel a kiegészítésekkel az ügyben a másodfokú tanács sem látott olyan indokot, amelyre tekintettel az első fokú határozat joghátrány alkalmazására vonatkozó rendelkezései megváltoztatását indokolták volna. Így a határozatot helyben hagyta.

23. A Másodfokú fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvédet 142.§ (2) bek-e és a fegyelmi eljárásról szóló 20/2018. (XI.26.) MÜK szabályzat (FE.) 40.2. c./pontja alapján kötelezte a másodfokú fegyelmi eljárás átalányköltségének a megfizetésére.

24. A másodfokú határozat jogerőre emelkedéséről a Másodfokú Fegyelmi Tanács a FE. 35.5. pontja alapján rendelkezett.

25. A másodfokú határozat ellen a közigazgatási perekre vonatkozó szabályoknak megfelelő perindítás lehetőségét az Üttv. 139. § (1) bekezdése biztosítja azzal, hogy a polgári perrendtartásról szóló 2016 évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 608. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy az elektronikus ügyintézésről szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési törvény) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – az E-ügyintézési törvényben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz, és a bíróság is elektronikusan kézbesít a részére.

26. Az E-ügyintézési törvény 9. § (2) bekezdés b) pontja szerint elektronikus ügyintézésre köteles az ügyfél jogi képviselője. A közigazgatási peres eljárásban a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 13. § (3) bekezdés c) pontja alapján a perre a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján az ilyen közigazgatási perben jogi képviselőt kötelező. A Kp. 27. § (4) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 75. § (2) bekezdés b) pontja szerint a kötelező jogi képviselő esetén a jogi szakvizsgálóval rendelkező fél a saját személyében tesz eleget a kötelező jogi képviselő szabályának.

27. Az országos fegyelmi főbiztos a keresetlevelet a saját nevében, mint jogi szakvizsgálóval rendelkező felperes a fenti módon terjesztheti elő.

28. A keresetet a Fővárosi Törvényszékhez címzetten, de az elsőfokú fegyelmi bizottság útján kell előterjeszteni az <https://epapir.gov.hu/> szolgáltatáson keresztül. A benyújtáshoz segítséget itt talál: <https://www.muk.hu/fegyelmi-ugyseged>. A „CÍMZETT” mezőben a fegyelmi bizottságokról, valamint az országos fegyelmi főbiztosi és fegyelmi biztosi tisztséget ellátó tisztségviselők létszámáról szóló 11/2018. (VI. 25.) MÜK szabályzat 1. számú melléklete szerinti Regionális Fegyelmi Bizottság székhelye szerinti kamarát kell kiválasztani, **kivéve** azt az ügyet, melyben az elsőfokú közigazgatási szerv a Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa.

Budapest, 2021. július 1.

4. sz. Fegyelmi Tanács

A határozat jogerős és 2021. szeptember 21. napján végrehajtható